

Leren van haaien te houden: interview met Erich Ritter

Erich Ritter is de Konrad Lorenz van de haaien. Ja dat is hij echt: met een Ph.D. van de Universiteit van Zürich University in "Behavioral Ecology" is hij de enige professionele toegepaste haai-mens interactiespecialist. De voornaamste deskundigheid van Ritter is de lichaamstaal van haaien, met een grote interesse in aanvallen door haaien en de oorzaken daarvan. Zijn begrip van de potentiële redenen voor aanvallen door haaien heeft nieuwe deuren op dit gebied van onderzoek geopend.

Dr. Erich Ritter, 57 jaar oud is hoofd van de SharkSchool™, een instelling die lesgeeft in de manier waarop interactie met haaien mogelijk is. Daarbij is hij een gewaardeerde DAN instructeur.

- Dr. Ritter, op welke manier is de zee ooit het leven van een Zwitserse jonge jongen binnengedrongen?

Ik ben opgegroeid met de TV series "Sea Hunt" en "Flipper," gevolgd door de uitzendingen van Cousteau en de boeken van Hans Hass. In die tijd,, ik was toen 8 jaar oud, gingen we voor het eerst naar Mallorca, Spanje, en kwam ik in aanraking met zeewater. Ik herinner me nog steeds hoe opgewonden ik was. Bovendien ben ik opgegroeid aan het Zürichmeer en werd ik gewoon verliefd op water...

- En wanneer ontdekte je dat je een echte passie voor haaien had?

Het begon met de eerste haai die ik op TV zag. Ik was zeven jaar oud. Ik was gefascineerd dat zo'n schepsel zelfs maar bestond, maar iets hield me vanaf het allereerste begin bezig: de beschrijving van de

commentator van die uitzending en wat ik voelde , klopte niet met elkaar. Het raakte iets in me dat ik niet kon verklaren. Toen ik 10 jaar oud was las ik "Doctor Dolittle," en vanaf dat moment was ik ervan overtuigd dat mensen met dieren kunnen praten en vanaf die tijd was het duidelijk wat ik wilde worden als ik groot was. Ik vertelde maar aan iedereen die nog niet genoeg van had van mijn fascinatie dat ik "haaiendokter" wilde worden.

- Er bestaan een heleboel broodje aap verhalen over haaien: wat is de grappigste die je ooit gehoord hebt

Het grappigste is waarschijnlijk dat de Megalodon nog steeds leeft, zwervend door de diepte van de oceanen, of dat haaien slecht kunnen zien en alleen maar in zwart en wit kunnen zien.

- Hoe zie je de toekomst van deze fascinerende dieren?

Heel, heel ongunstig. De overbevissing van haaien is de grootste ecologische tijdbom die hier en nu onschadelijk gemaakt moet worden. Hoewel we vaak horen dat het al "5 voor 12" is als het gaat om het vernietiging van haaien, maar in werkelijkheid is al over twaalven. De schade die we aangericht hebben kan niet meer goed gemaakt worden dat alleen maar de visquota te verlagen, maar er is een wereldwijd moratorium nodig vdoor alle soorten visserij op haaien.

- Een 'wauw' moment in je duikloopbaan...

Dat was tijdens een van mijn eerste apneuduiken met witte haaien. Het weer was heel slecht (zware bewolking, regen) maar we hadden nog wat werk te doen. Ik had gedurende ongeveer 10 minuten contact met een witte haai toen ze recht op me af kwam. Ik bleef op haar ogen gefocust - belangrijk als je met haaien te maken hebt - en zij keek ook naar mij. Toen ze me op ongeveer 1 m afstand passeerde viel er een zonnestraal door het water en "trof" precies haar rechteroog. En ik zag voor de eerste keer dat die ogen niet zwart maar blauw zijn. een donker en schitterend mooi blauw.

"De schade die we aangericht hebben kan niet meer goed gemaakt worden dat alleen maar de visquota te verlagen, maar er is een wereldwijd moratorium nodig vdoor alle soorten visserij op haaien. "

- En een angstig moment...

Ik kan niet zeggen dat ik ooit bang ben geweest voor mijn veiligheid tijdens het omgaan met haaien. Het is waar dat als het zicht slecht is en je "voelt" gewoon dat er een (grote) haai op slechts enkele meters afstand is, maar die je niet kan zien, dat kan een beetje verontrustend zijn. Of 's nachts proberen contact te maken met haaien zonder het gebruik van lampen en uitsluitend het licht van maan en sterren te gebruiken.

- Jij bent DAN lid en Oxygen Provider instructeur en houd je al heel lang bezig met de veiligheid van de duiker... wat is jouw persoonlijk visie op het verbeteren van duikveiligheid?

Ik zou een programma verwelkomen, verplicht voor iedere nieuwe duiker, die leert hoe je veilig in contact kunt komen met haaien om mensen te laten begrijpen wat ze verkeerd doen als ze gebeten worden en op die manier preventie te onderwijzen. Er bestaan geen gevaarlijke haaien, maar alleen maar gevaarlijke situaties die door ons gecreëerd worden. Als je duikers bewust en vaardig maakt, kunnen ze als boodschappers optreden die de haaien maar als te zeer nodig hebben. Het woord verspreiden betreffende de ware aard van haaien is waarschijnlijk het allerbelangrijkste feit om ze beschermd te krijgen. En hoe meer duikers dat geloven en het ook echt gevoeld hebben tijdens interactie met ze, hoe beter de kansen voor deze dieren zullen zijn. Ik heb nog nooit een enkele duiker ontmoet die niet met niet duikers over haaien wilde praten en ze wilde laten weten wat hij of zij weet.

"Er bestaan geen gevaarlijke haaien, maar alleen maar gevaarlijke situaties die door ons gecreëerd worden."

- Een speciale tip voor perslucht- en apneeduikers voor het benaderen van haaien?

Als je je bedreigd voelt moet je altijd een verticale positie aannemen, zowel onderwater als aan het oppervlak. Probeer je benen zo min mogelijk te bewegen (haaien vergelijken ons met bekende voorwerpen en een drukgolf wijst op een "de een of andere staart" die vervolgens onderzocht zal worden en in zeldzame gevallen zal worden geproefd), blijf de haai(en) in de gaten houden en draai met hem/ze mee. Ons onderzoek heeft laten zien dat haaien veel verder weg blijven als je in een verticale positie bent in plaats van in een horizontale positie. Als de interesse van de haai groter is dan zijn natuurlijke angst (het dier gaat verder dan zijn binnencirkel, de binnendrempel van aarzelingen) en je bent op aanraakafstand (je kunt hem met een uitgestrekte arm bereiken,, maar zonder het bovenlichaam naar voren te buigen) adviseer is KIJK - LEID - DUW - BEWEEG. Blijf naar de haai kijken, leid hem of duw hem opzij of van je weg en als dat niet helpt en de haai nog steeds dichterbij komt, beweeg dan in de richting van het dier. Hoewel haaien niet weten wat we zijn, impliceert dichterbij komen het een of andere soort roofdier. Als niets helpt en je meer drastische stappen moet nemen, moet je zachtjes (!) de kieuwen van de haai aanraken. Opnieuw: ze weten niet wat we zijn, maar ze begrijpen het signaal. Iedere keer als haaien proberen elkaar te doden, gaan ze voor de kieuwen.

- Jouw favoriete duikstek?

Tiger Beach, Bahamas. Ik ben gek op Tiger Beach vanwege de verscheidenheid aan haaien en daar vooral, kan ik rondhangen met tijgerhaaien, een van de grootste baby's die daar zijn. tijgerhaaien worden volledig

verkeerd begrepen. Het zijn net Deense Doggen die ook denken dat ze een schoothondje zijn.

Erich Ritter feiten

- PADI instructeur
 - DAN Oxygen Provider instructeur
 - Ph.D. van de Universiteit van Zürich in “Behavioral Ecology”
 - Postdoctoraal aan de Universiteit van Miami's Rosenschiel School
 - Hoofd SharkSchool™
 - Voorzitter SAVN™ Shark Accident Victim Network, een non-profit organisatie die slachtoffers van haaien helpt
 - Gespeeld in de cultfilm Sharkwater, winnaar van 40 internationale prijzen met Paul Watson (Sea Shepherds) en
 - Onderzoeker voor GSAF - Global Shark Attack Files
-

<http://www.sharkwater.com/>

<http://sharkvictimnetwork.org/>

<http://www.sharkschool.org/>